

Hunze en Aa's Internationaal

AB 25 november 2020

Henk Wolven

Programma

- Henk Wolven
Historie, Dutch Water Authorities, Blue Deal, Beleid H&A

- Toelichting projecten
 - . *Ronald Leeraar: Burkina Faso*
 - . *Bert Jager: Ethiopië*
 - . *Jan den Besten: Mozambique*

- Vragen, discussie

- Sluiting

THINK GLOBALLY, ACT LOCALLY

Small is beautiful, E.F. Schumacher, 1973

Historie “Werken over de Grens”

2007: Millennium Development Goals: akkoord van Schokland

Vanaf 2009: H&A-projecten in Roemenië, Bosnië en
Herzegovina, Mozambique, Ethiopië

2014: Oprichting Dutch Water Authorities (DWA)

2015: Sustainable Development Goals (SDG)

2015: Klimaatakkoord van Parijs

2019: Start Blue Deal programma (BD)

SDG 2015

SDG hoofdstuk 6

- 6.1 Toegang tot veilig en betaalbaar drinkwater voor iedereen
- 6.2 Toegang tot sanitatie en hygiëne voor iedereen
- 6.3 Verbetering van de waterkwaliteit in waterlichamen
- 6.4 Bevordering efficiënt watergebruik en borging duurzaam watergebruik
- 6.5 Watermanagement op basis van integraal waterbeheer
- 6.6 Bescherming en herstel van waterafhankelijke ecosystemen

Blue Deal

- Overeenkomst Unie en ministeries BuZa en I&W
- Doel:
In 2030 voldoende, veilig en schoon water voor 20 miljoen mensen door middel van kennisoverdracht
- Budget: € 30 miljoen
- In uitvoering:
17 partnerschappen in 14 landen, 21 Nederlandse waterschappen actief
- Hunze en Aa's:
Betrokken bij projecten in Burkina Faso, Ethiopië, Mozambique en Roemenië

Kernbegrippen bij Blue Deal projecten

- Government to Government relaties
- Langjarige relatie met partnerorganisaties
- Vraaggestuurd
- Regionaal waterbeheer
- Kennisoverdracht, geen investeringen
- Capacity building, governance
- Teach the teacher programma's

De Blue Deal in beeld

A woman wearing a headscarf and a patterned skirt is filling several green plastic jugs at a well. The scene is set in a dry, rural area with a large tree on the left and a bicycle lying on the ground. The background shows a field and some trees under a clear blue sky.

**INTERNATIONAAL SAMENWERKEN
MET DE BLUE DEAL**

Beleid Internationaal Hunze en Aa's

- H&A medeondertekenaar oprichting DWA
- H&A medeondertekenaar Blue Deal
- Opgenomen in coalitieakkoord 2019-2023 : Door water verbonden “Het delen van kennis en kunde doen we ook buiten onze landsgrenzen”

Beleidsuitgangspunten

- Deelname in projecten met externe financiering, Blue Deal, NWB-Fonds, Europese Unie, etc.
- Deelname in projecten met alleen kennisoverdracht, geen grote investeringen in het buitenland met eigen budgetten.
- Beschikbaar stellen van mensen en uren tot een maximum van 2000 uren per jaar, exclusief 1 fte adviseur buitenland, interessant werkgeverschap
- 9 medewerkers actief in internationale projecten
- Budget internationaal ca. € 70.000 per jaar (verzekeringen, visumkosten, vaccinatie, reiskosten)

Overige internationale programma's

- Young Expert Program YEP
Mozambique, Ethiopië, Burkina Faso
- Wetskills Water Challenges
Training- en leerprogramma voor jonge waterprofessionals
- Kennismakings- en Introductieprogramma Waterschappen
Internationaal KIWI, NWB-fonds

Vragen?

True size of Africa

Burkina Faso

Partners:

- Aa & Maas
- WDOD
- Noorderzijlvest
- Waternet
- Lokale waterschappen

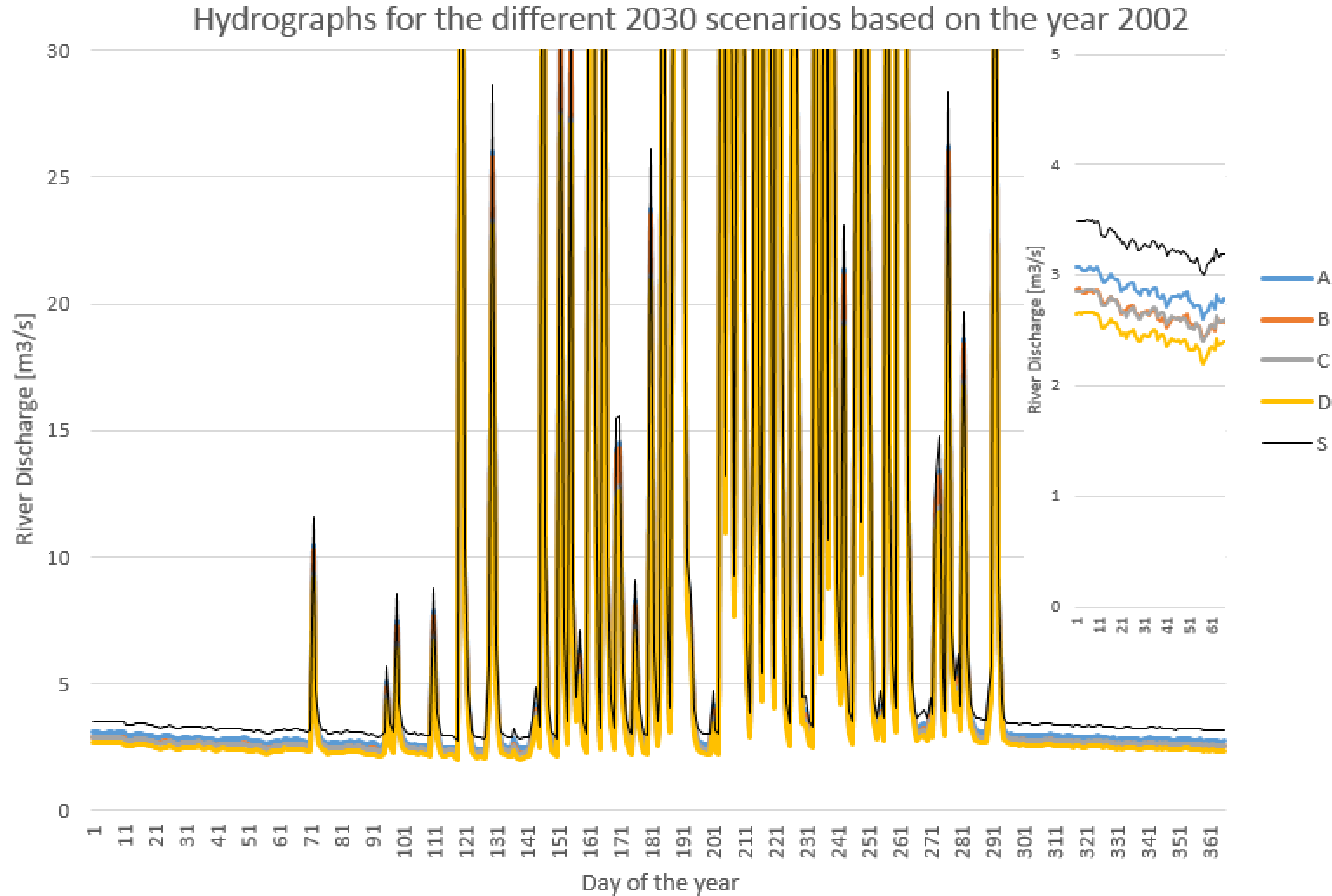
Algemeen:

- 5 lokale waterschappen (ca 40-45 personen)
- Clé's
- Neerslag/verdamping
 - Ca 825mm/2000mm
 - Hier ca 825mm/570mm
- YEP-programma (**Y**oung **E**xpert **P**rogramma)
- Studenten (5 van verschillende universiteiten)
- Meerdere onderdelen
 - Rivier de Kou en Sourou
 - Monitoring

Kou

- Drinkwater
- La Guingette
- Bama
- Illegale onttrekking
- Inzicht in waterbeschikbaarheid
- Monitoring

Monitoring

Format for monitoring points

Question:

Monitoring quantity: Yes/No,
If yes, what is the reason for monitoring
(question/goal) and what are you going to do
with the data?

Monitoring quality: Yes/No
If yes, what is the reason for monitoring
(cause, question/goal)?

Where:

Monitoring location:
For example: village, bridge x etc.

Why this location:
reason for this location (problems/users etc.)
in relation to your question

Coordinates:
(x/y)

Unique code monitoringpoint:
(XXX-001)

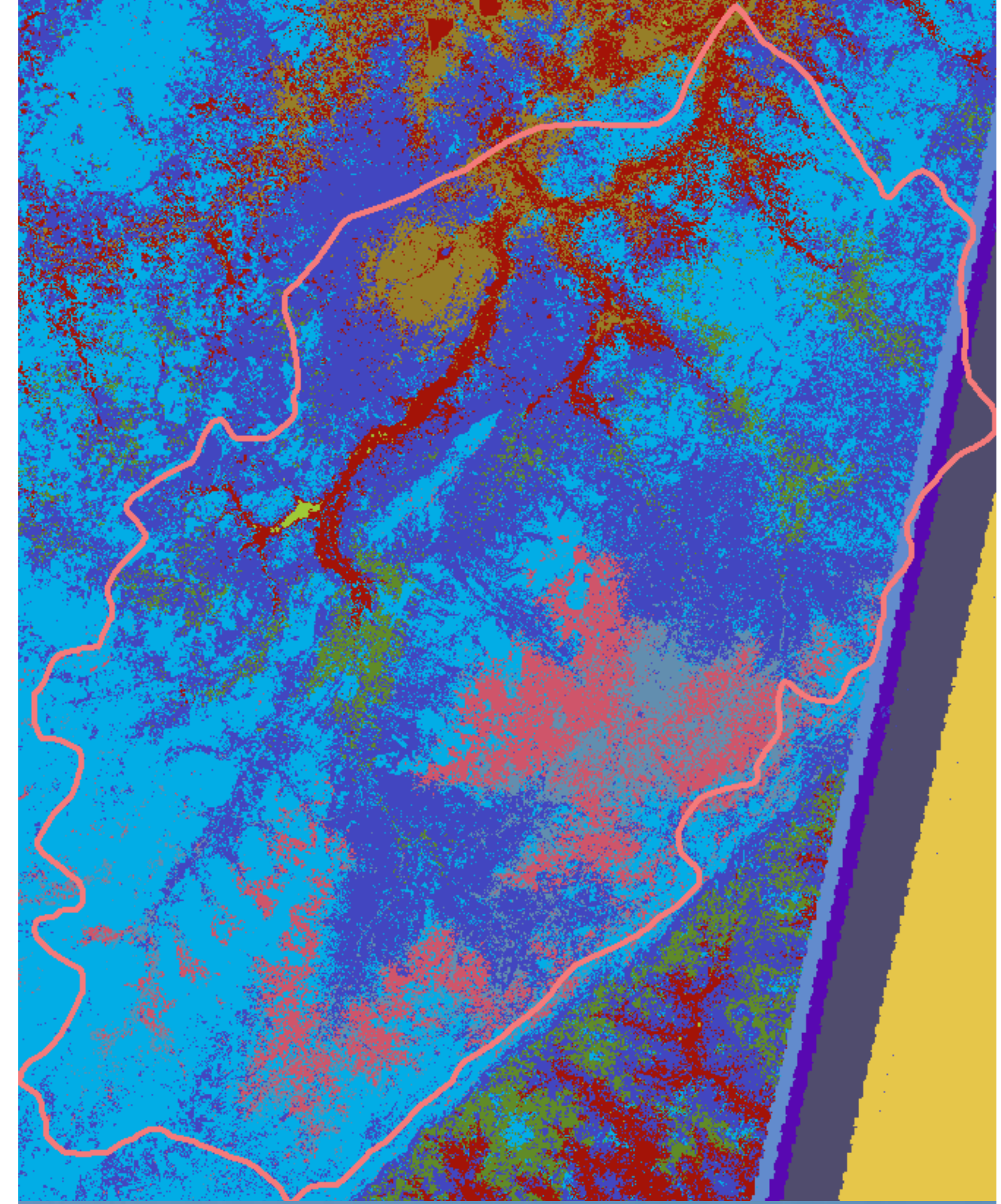
Data other organisations:
Is there data available from other
organisations? Is this data usable or not, and
why (yes/no)?

Ervaringen

- Afspraken
- Hiërarchie
- Kennis is macht
- Lokale beperkingen als onveiligheid en bereikbaarheid

- Satelietbeelden
- Batymetrie met drones
- Simpele en praktische maatregelen
- Persoonlijke ontwikkeling

Merci pour votre attention

Hunze en Aa's Ethiopië

AB 25 november 2020

Bert Jager

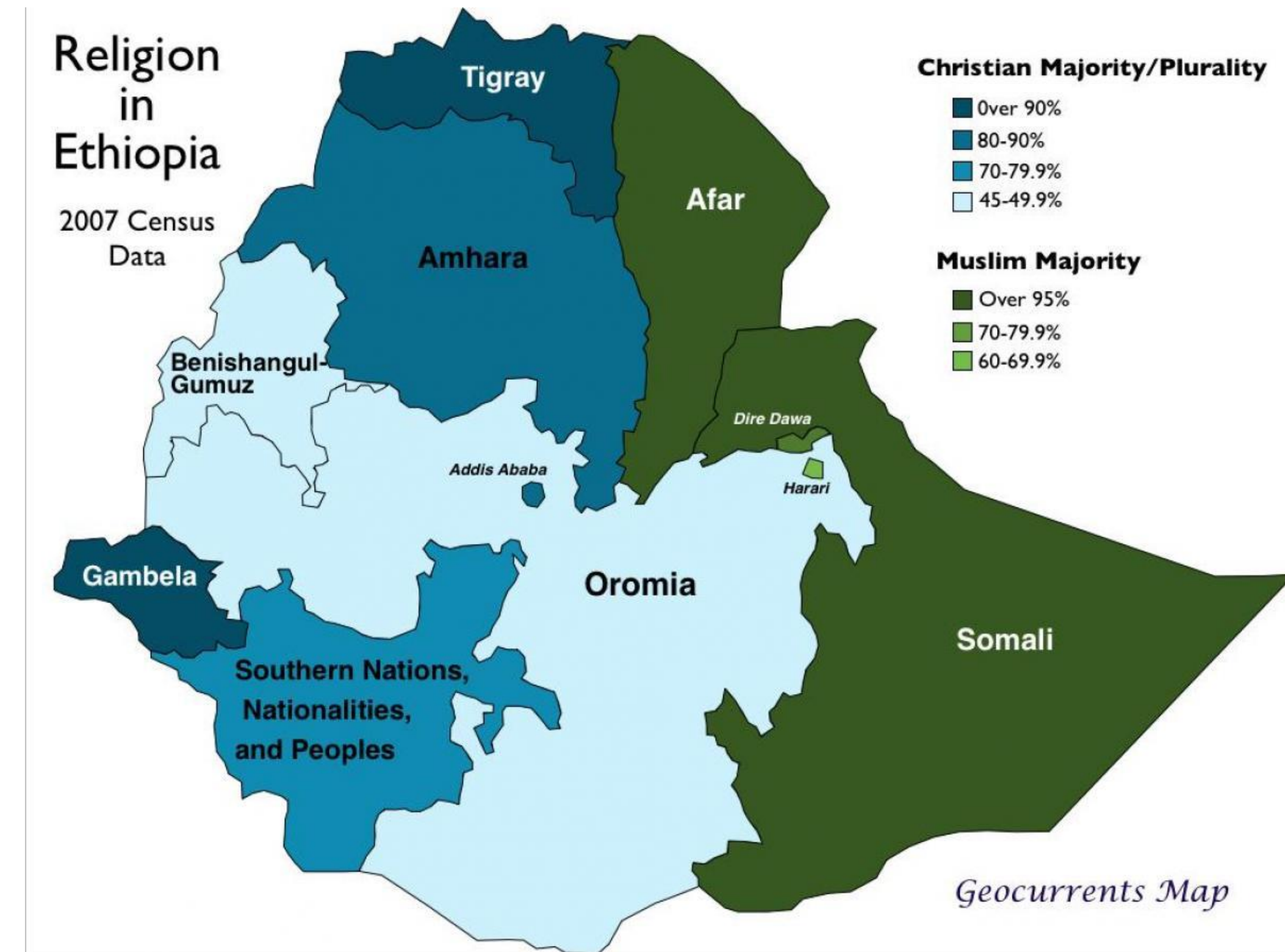

Geografie

Geografie, historie en huidige situatie

- Kolonialisme
 - Hongersnood
 - Burgeroorlog afsplitsing Eritrea
 - Nobelprijs voor de vrede
 - Strijd over autonomie Tigray
-
- Ethiopië = 26 x Nederland
 - 110 miljoen inwoners
 - 3 bevolkingsgroepen

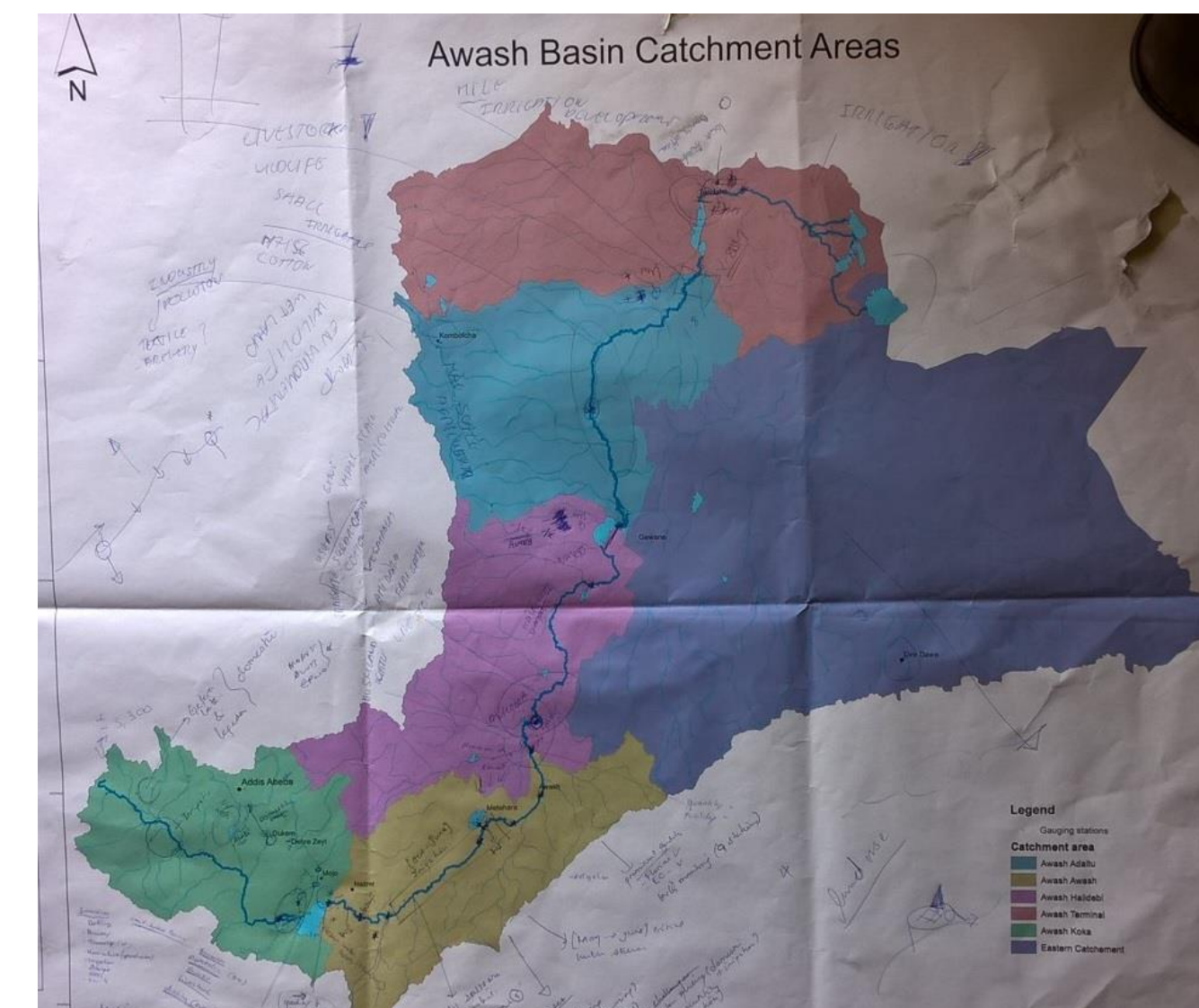

Projecten

Blue Deal Ethiopië

Hunze en Aa's participeert in:

- Partnerschap voor afvalwaterzuivering
André Hammenga
John Koop
- Communale en Industriële afvalwater lozingen regulering (CIWWDR)
René Bultstra
Bert Jager
- Fonds Duurzaam Water (FDW)
Heffing wateronttrekking

Partnerschap voor afvalwaterzuivering

Invulling van het Wereldbankprogramma voor Ethiopië
Sanitatie in de vijf grootste steden

Project in vogelvlucht vanaf 2018:

- Plan van aanpak
- Advies wereldbank
- Training
- Wereldbank aanbesteding
- Training
- Slib administratie optimaliseren
- 2021: Resultaat aanbesteding

Maar bovenal bewustwording!

De huidige septic-slib verwerking

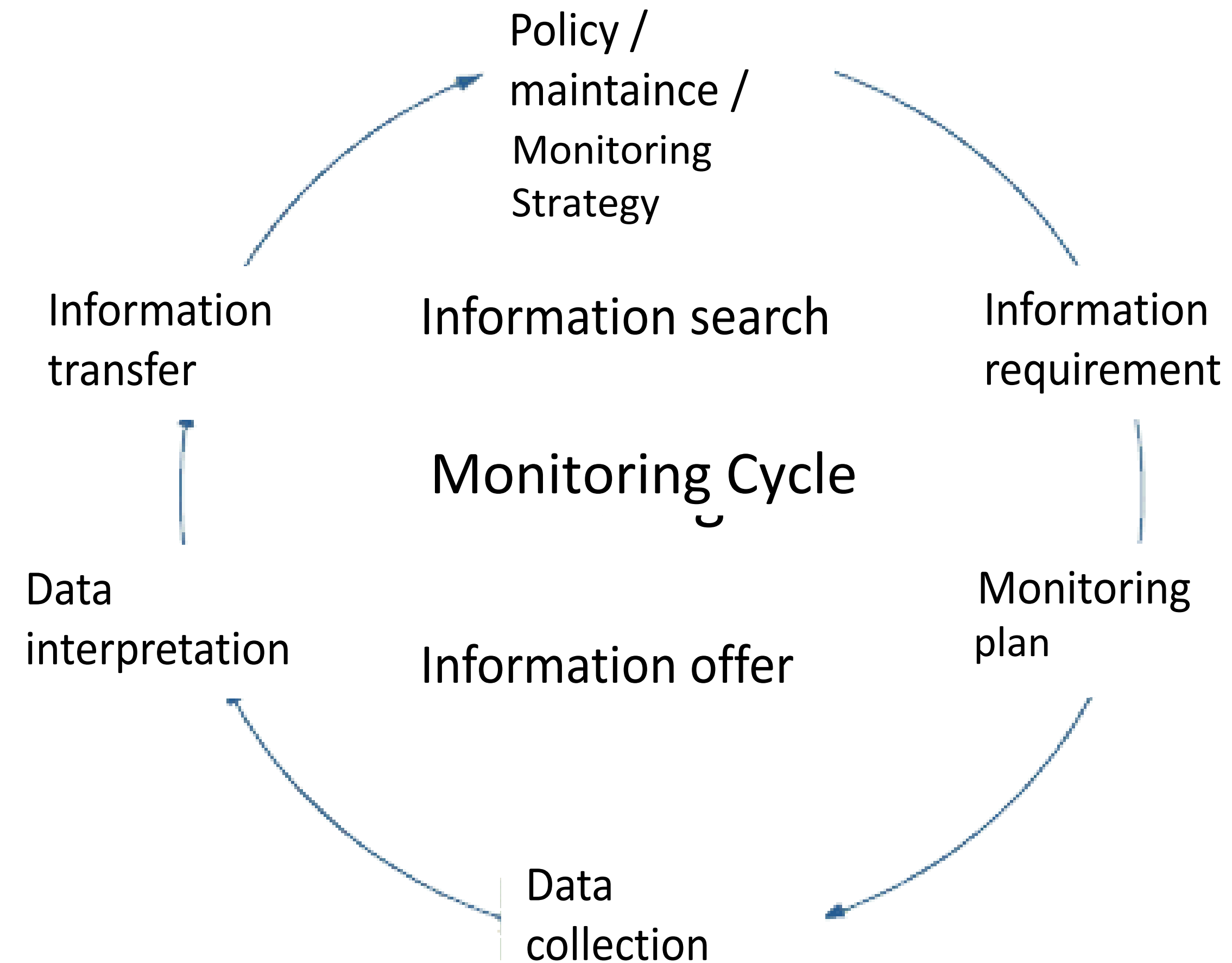
Slibbedden Mozambique

Communale en industriële afvalwater lozingen regulering

FILM:

Normen/beleid
 Samenwerking
 Monitoring
 Data verzamelen
 Centrale data opslag
 Data uitwisseling
 Handhaving

Opleveren:

- Monitoring strategy
- Inventarisatie monsterpunten en analyses (kaart)
- Monitoring plan
- Gezamenlijke monstername
- Uitwisseling monsters tussen laboratoria
- Gemeenschappelijke data opslag

Communale en industriële afvalwater lozingen regulering

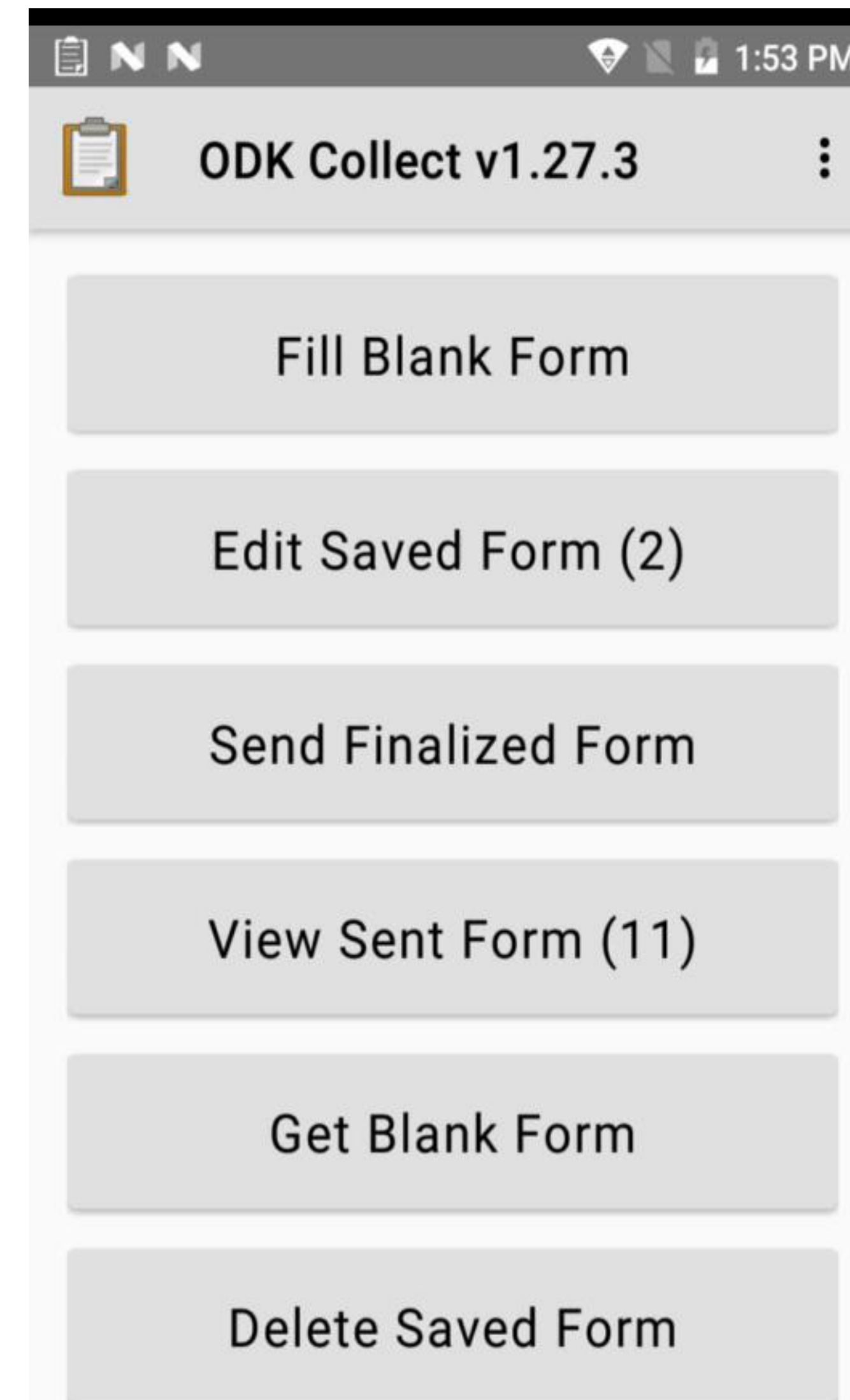
HEFFINGEN:

Fonds Duurzaam Water (FDW) heffing waterallocatie

Heffingen op lozingen (FDW en CIWWDR)

Team CIWWDR

Ethiopië

Overzicht ervaringen vanuit de projecten

De inzet, het vertrouwen in elkaar en de wil tot samenwerking is erg hoog

Trainingen werden goed bezocht en sloegen aan bij de deelnemers

Door de afstand en externe factoren zijn de plannings, bezoeken en trainingen lastig voor te bereiden.

Flexibiliteit, inventiviteit, doorzettingsvermogen; niets is vanzelfsprekend, heb geduld

Improvisatie is de basis; hoe met de beperkte middelen toch de doelen te behalen

Je gaat “Back to basic”; anders denken, anders communiceren, anders eten en drinken.

Slechte internet verbindingen en de reisbeperking door Corona maken communicatie lastig

Je netwerk groeit

En soms neem je innovatieve ideeën mee terug

Ethiopië

Wanneer u meer wilt weten
over de projecten in Ethiopië:

www.awashbasinplatform.org

Vragen

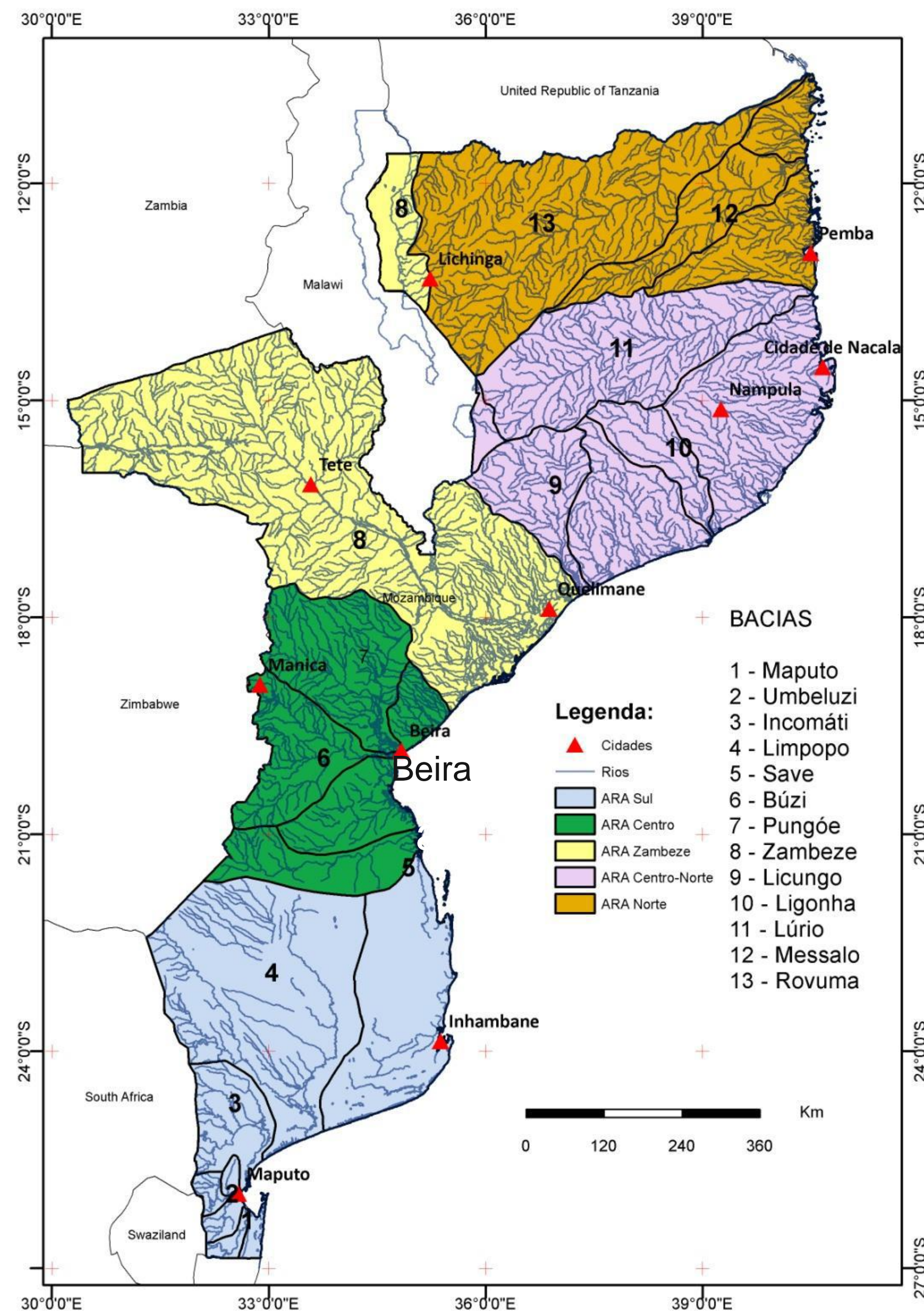
Blue Deal project Mozambique)

presentatie voor AB 25-11-2020

Blue Deal project Mozambique

2018-2030

- Lange termijn samenwerking tussen:
- 5 Mozambikaanse Waterbeheerders (ARA's) + Gemeente Beira
- 4 Nederlandse waterschappen WF, HEA, de Dommel, R&IJ, +medewerkers van: VV, Vechtstromen en Unie

Institution building: werkprocessen van de ARA's verbeteren op gebied van:

- Planning & control
- Watertekortbeheer
- **Waterkwaliteitsbeheer (o.a. met H&Aa's)**
- **hoogwater beheer (o.a. met H&Aa's)**
- Sanitatie (in Beira)

Activiteiten Waterkwaliteit

(Bert Jager en Robert Boonstra)

- Waterkwaliteitsmetingen:
 - training in meetnet opzetten en beheren
- Vergunning verlening & handhaving lozingen:
 - workshops over regelgeving: probleem analyse en voorstellen voor verbeter acties

Waterkwaliteit (-problemen)

- Te veel slib:
 - probleem voor landbouw en drinkwater
 - oorzaak: erosie t.g.v. landbouw en goudwinning (legaal en illegaal)
- Lokale problemen door afvalwater (bij steden en industrie)

Hoog water beheer in een land (vrijwel) zonder dijken

Impact van overstromingen in Mozambique

- 2000; hevige neerslag + Cycloon:
800 doden, 450.000 geëvacueerd
- 2007; Cycloon: 100.000 geëvacueerd
- 2013: hevige neerslag
120 doden, 150.000 geëvacueerd
- 2017 Cycloon:
7 doden, 20.000 daklozen
- 2019 maart; Cycloon Idai:
 - 500-700 doden, 600.000 mensen dakloos
 - > miljoen mensen afhankelijk van voedselhulp

Hoogwater beheer in BD -project

Werken volgens meerlaagsveiligheid benadering:

1. Vroege hoogwater waarschuwingen

- met hydrologische modellen
- verbeteren verspreiding v. waarschuwingen

Hoogwater beheer

Werken volgens meerlaagsveiligheid benadering:

1. Vroege hoogwater waarschuwingen
 - met hydrologische modellen
 - verbeteren verspreiding v. waarschuwingen
2. Ruimtelijke ordening
 - Overstromingsrisicokaarten en
 - workshops: met ruimtelijke ordenaars (2020 → 2021)
3. Preventie: dijken
 - Cursussen dijkbeheer en onderhoud: voorjaar 2021
 - belasting heffing dijkbeheer introduceren: 2021/2022

Wat leren wij er?

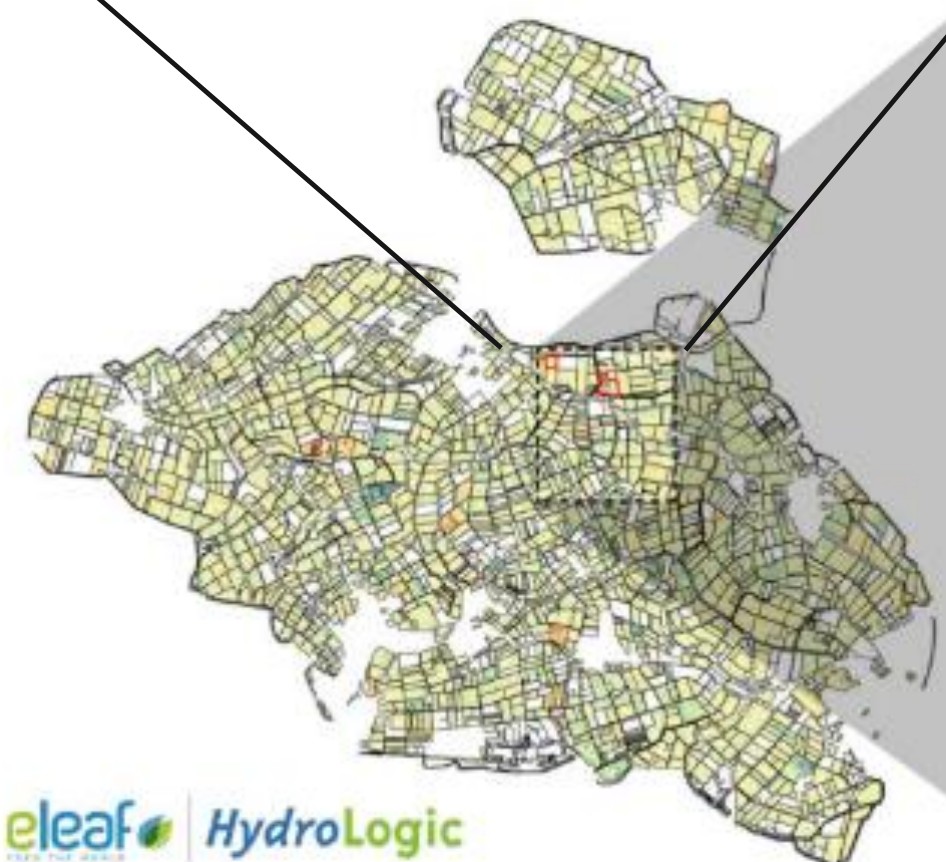
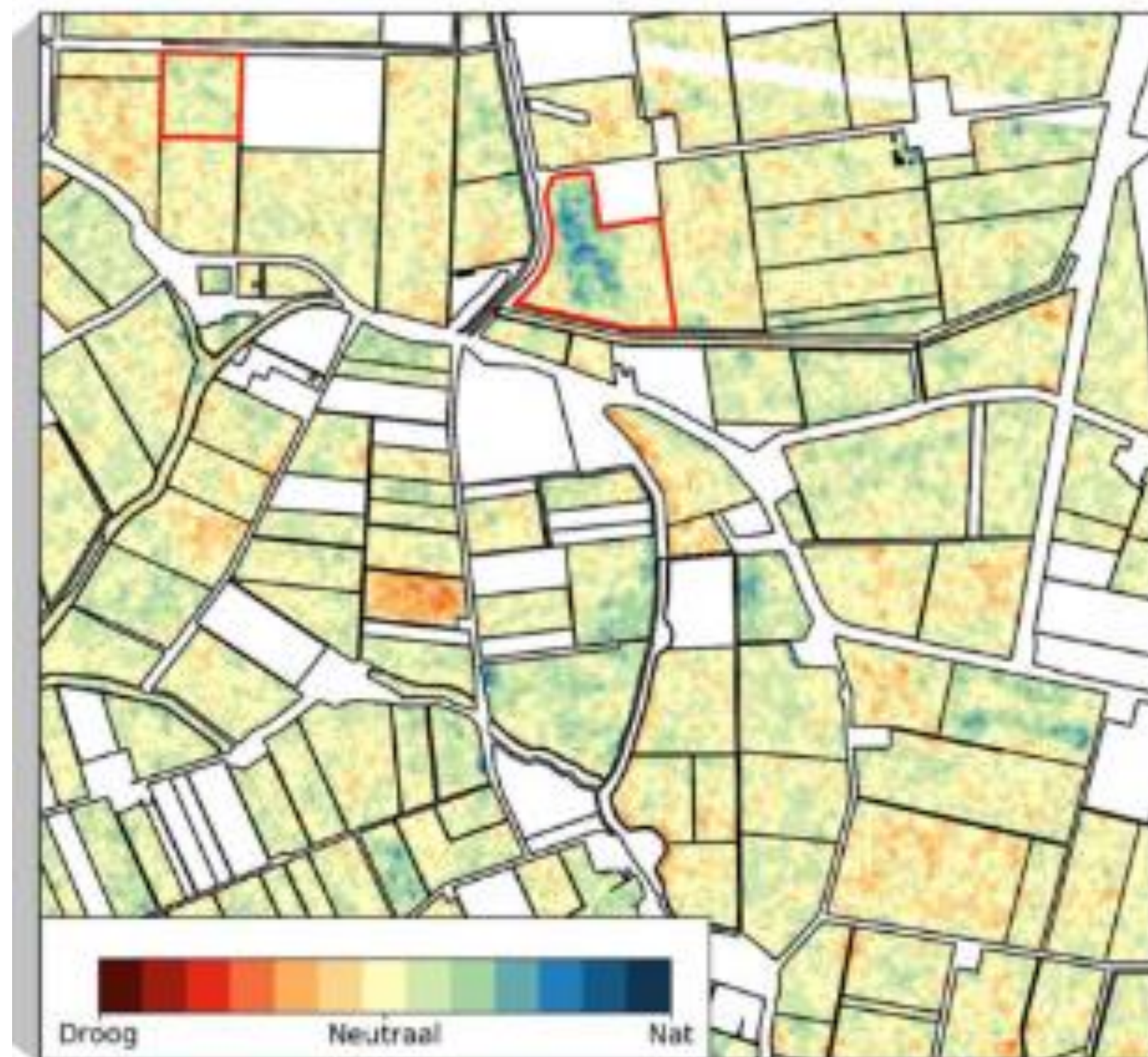
Werken met extreme weersomstandigheden
voor droogte en neerslag

meer droogte:

Beregenings monitor:

- Tool ontwikkeld met waterschapsproject in Zuid Afrika
- Waar wordt beregend?
op basis van satellietbeelden.

- In 2019 getest in Tholen (op klei)
- Binnenkort ook op zandgrond

Leren van effecten van Extreme wind en Neerslag

Cycloon Idai (14/15 maart 2019):

- **Max. gemiddelde wind: 175 m/s**
(windkracht 12 = ca 120 km/uur; is 1 x in Nederland laatste 100 jaar)
- **500 mm neerslag in 1 week**

Beira, mei 2019

2 maanden na Idai

Aanvoer hulpgoederen over de weg kan niet meer

Idai in Buzi vallei: 2x een ramp:

- eerst extreme wind+neerslag,
- daarna extreme overstroming

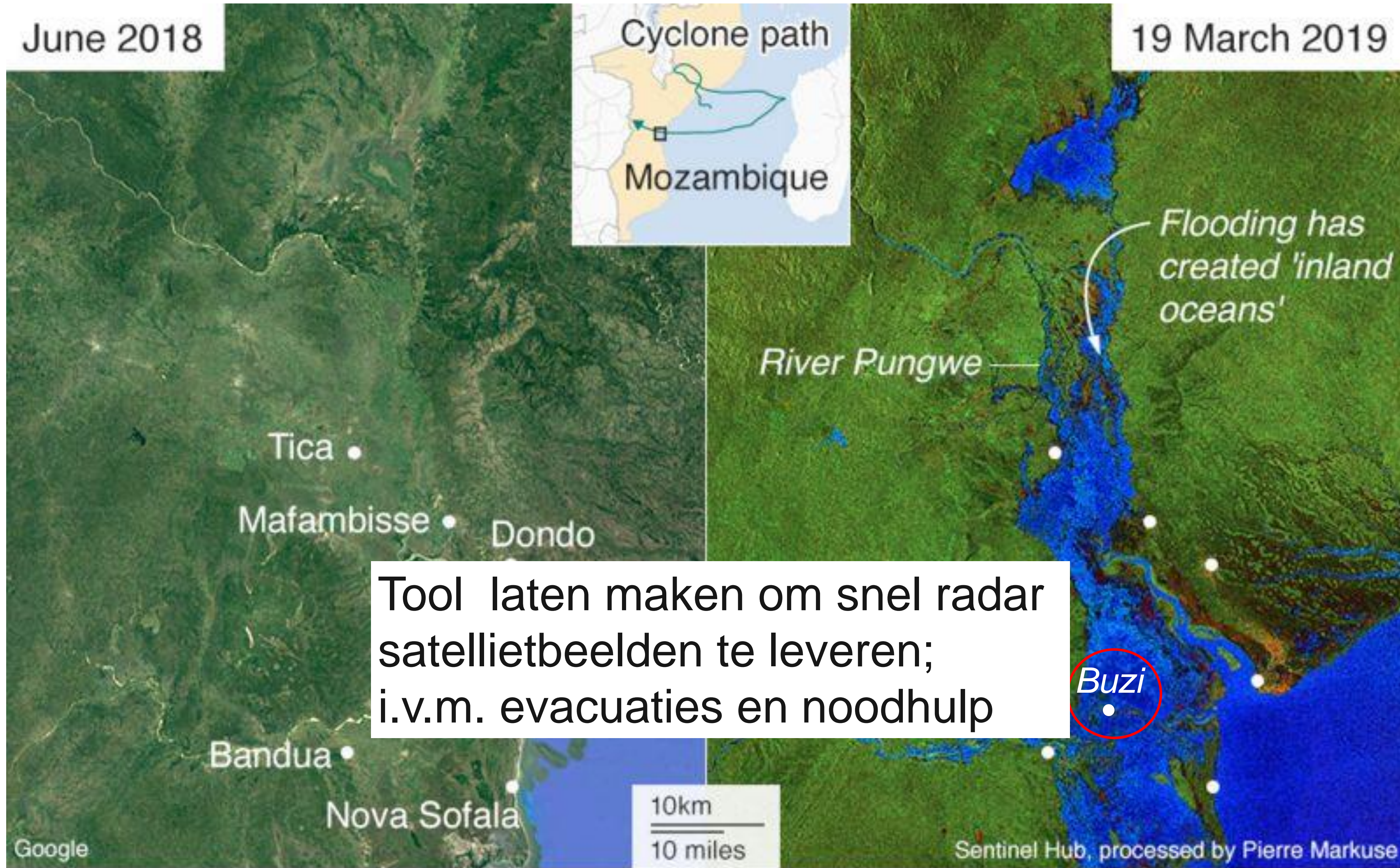

Waterbeheer ervaringen Idai:

- Elektriciteit valt uit:
 - spuisluis moest met de hand worden bediend.
 - RWZI valt stil, drinkwaterlevering valt stil
- Mobiel telefoon verkeer valt uit (4-7 dagen):
 - Waarschuwen voor hoogwater kan niet meer
 - Evacuaties zijn niet te organiseren
- Peilschalen spoelen weg: meetnet valt uit
- Dak van WS-kantoor gewaaid; computers kapot:
geen hoogwatervoorspelling mogelijk

Beeld van overstromingen na Idai: dankzij radarbeeld Sentinel satelliet

Obrigado

Perguntas?
(vragen?)

